

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

aal per week 6 fr. 's jaar
 2 > > 5 fr. >
 1 > > 4 fr. >
 Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLEÉ, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De **POSTRIJDER** verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
 Verzendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Groote-Markt, nr 37-39, Tongeren.

TONGEREN, DEN 6 AUGUSTUS 1907.

De Eendracht.

De eendracht! De vrede! Maar Vrienden, welken grooteren schat kan men op aarde bezitten? Die vrede wel te verstaan, welke alléén ware is, en de duurzame, dat innig genot, die goede voldoening welke slechts van God afdaalt en alleen in trouwe plichtsvervulling te vinden is, en van dan af ook dikwijlder hare intrede neemt in de arme werkmanswoningen dan in de prachtig versierde kasteelen der rijken.

Wie dan waarlijk zijn huisgezin bemint, welke er eerst en vooral dien vrede in te bewaren; want komt die te verdwijnen, dan zal de familie geene bron meer zijn van vreugde, maar van kommer; geene bron van zegen, maar van onheil en verderf.

Met twist en tweedracht is het huisgezin niet te voorsmaak van den hemel met zijne onuitbreidelijke genoegens, maar een beeld der hel met hare oneindige wanorde. Den godsdienst men vergelijken met een dak dat de familie beschut; eendracht en vrede zijn als de muren die dat dak ophouden. Beziet een huis; hoe de steen ordentlich aan den anderen gevoegd is; zoo alleen kan een huis staan en bewoond zijn. Maar als de muren niet meer aan elkander sluiten als er spleten in zijn en steenen uitgevallen, dan geraakt het huis verlaten; en zwerfende familie voor een paar dagen verblijven; maar een verstandig en zinnig man zou er voor al 't geld der wereld niet willen wonen; hij zou er immers zijne gezondheid, zijn geld en zijne eer op 't spel zetten. Het is een beeld van 't geen er in de familie gebeurt.

Als er de eendracht uit is, geen orde, geen rustig leven, geen goede opvoeding voor de kinderen is meer mogelijk; levenslust en werkhilichheid verdwijnen; de opperste waarheid dat bezette gezegd: Een huis dat tegen zich zelve verdeeld is, kan niet recht blijven.

Achteruit dus al wat dien zoeten vrede kan vernietigen; achteruit die oplopendheid en die onverschuldigheid in die harde, grove, beledigende woorden uitvalt; is het noodig iets te berispen of te bestraffen, men doe het ernstig maar kalm, want men kan niet zien en gevoelen dat men niet beoogt dan het welzijn van 't huisgezin. Een goed woord wordt altijd wel aangegehoord. Een jong getrouwde vrouw hooren klagen om weenen omdat haar man ziek of zonder werk is, en ze hare kinderkens niet kan kleden noch voeden, dat is hartverscheurend; maar dezelfde hooren jammeren omdat ze door een mishandeld of geplaagd wordt, dat is geboord; en dan kan men zich schier niet verbeelden hoe het toch kan gebeuren, dat die te voren overal malkander opzochten, nu elkaanders tegenwoordigheid bijna niet kunnen verdragen, en van zoo gezegde gezwoeren vrienden op korten tijd de grootste vijanden werden; en welke keurig herdenkt men het woord van den Franschen dichter:

Die is het zuiver goud in zulk waardeloos verandert!
 D. G.

Nationaal Kongres der Kleine Burgerij.

St-Truiden, 4 augustus. — Heden zondag werd het IV Nationaal Kongres aan der Kleine Burgerij ingericht op initiatief der Vereeniging van de Kleine Burgerij en verdediging van de belangen der Kleine Burgerij, aan welke hoofd staat de heer J. Koch, oud volksvertegenwoordiger.

Wat het uitwerken zal? Welke gevolgen kan de vorige kongressen gehad, die van 1898 en 1901? Hebben zij niet de openbare bankwijze wakker geschud? Hebben zij niet het groot nationaal onderzoek uitgelokt, welke werkzaamheden pas gecindigd zijn, en welke als het onderzoek van 1886 nopens verstand — het uitgangspunt zal zijn van een reeks wetten en bestuurlijke maatregelen om te hante der zoo hard beproefde kleine burgerij?

Wat wil ge dat wensen en verlangens om te worden in daadzaken, zoo ze niet eerst worden aan een grondige, alzijdige bespreking?

Wat wil ge dat wensen en verlangens om te worden in daadzaken, zoo ze niet eerst worden aan een grondige, alzijdige bespreking?

Wat wil ge dat wensen en verlangens om te worden in daadzaken, zoo ze niet eerst worden aan een grondige, alzijdige bespreking?

stukken welke volop aan de orde van den dag staan en aan welke oplossing dadelijk de hand kan worden gestoken, zijn erin opgeworpen: wenschen door de nationale onderzoekscommissie voorgesteld en middelen om ze te verwezenlijken; inrichting der kleine burgerij op beroeps- en economisch gebied; instellingen van vooruitzicht; comptante betaling en goede manieren.

Al die vraagstukken zijn ontwikkeld en onderzocht door een tiental verslaggevers — ruim genoeg.

Wij wenschen, uit den grond van ons hart, dat de werkzaamheden van het congres neerstig gevolgd worden door belanghebbenden en belangstellenden, en, vooral, dat ze vruchten dragen, een groote stap wezen op de baan die leidt naar opbeuring en verheffing van de kleine burgerij, stielmannen en kleinhandelaars.

OPENINGSVERGADERING.

Ze was aangekondigd tegen 6 ure, in de groote raadsaal van het stadhuis. Heel talrijk werd ze niet bijgewoond: de meeste congresleden waren nog niet aangekomen en... in de tentoonstelling was toch zooveel pret.

Heer Cartuyvels, burgemeester, zit voor. Hij wenscht de Congresleden welkom in de goede stad St-Truiden, bespreekt den uitzonderlijken toestand in welke de Limburgsche gouw verkeert: zal de kleine burgerij geen nadeelige gevolgen ondervinden van het opkomen der provincie als nijverheidstreek?

Na nogmaals een woord van dank gericht te hebben tot de bijtreders van 't congres, staat hij den voorzitterszetel af aan den heer Cooreman, oud-minister van nijverheid en arbeid en voorzitter van de nationale onderzoekscommissie. De achtbare president weidt uit over het doel van het congres; hij doet uitschijnen dat enkel praktische vraagstukken aan de dagorde staan, op het gepaste oogenblik opgeworpen.

De redenaar drukt de hoop uit dat weldra langs wetgevende weg eenige maatregelen zullen ingevoerd worden, strekkende tot het verbeteren van 't lot der neringdoende burgerij. (Toej.)

Eindigende brengt de oud-minister lof aan de nationale vereeniging tot verdediging van de belangen der kleine burgerij, van welke het initiatief van 't congres uitgaat en die het programma vaststelde, alsook aan allen die het hunne bijbrachten om 't congres belangwekkend en vruchtbaar te maken.

De heer Schoonheydt doet de samenstelling van het eere-comitee en van de bureelen der afdelingen.

Nu krijgen wij eene gloedvolle redevoering te hooren van den heer Van Haver, van St-Nicolaas. Hij betreurt het dat de kleine burgerij zoo lamelijk is als 't er op aankomt te werken voor heur eigen redding. Zoo was het vroeger ook met het werkvolk; maar de arbeiders hebben begrepen wat er diende gedaan om vooruit te komen; 't is te hopen dat insgelijks de handeldrijvende middenstand zijne oogen opene en aan 't werk schiete voordat het te laat zij.

De heer Koch brengt hulde aan de inrichters van 't congres, vooral aan St-Truiden's burgemeester, hun voorzitter.

Hij doet ons verder de werking kennen van de vereeniging tot verdediging van de belangen des middenstands. Zij richtte niet enkel congressen in, maar verspreidde tevens hare gedachten en gaf veel nuttige wenken bij middel van voordrachten. Dit had voor gevolg dat reeds 30 honden zich onder hare vlag schaarden.

De heer Koch acht het oogenblik gekomen om de besluiten te bespreken, genomen in den schoot der nationale commissie.

Na een laatste opwekkend woord van den heer Cooreman, wordt de zitting gesloten.

Onder de voorname personen en gekende werkers welke de openingszitting bijwoonden, noemen wij, buiten de redenaars: de heeren Begemer, oud-minister van Justitie, Pylferoen, Brunard, ondervoorzitter der Handelskamer van Brussel, Baltus, Van der Craussen, enz.

De heer minister Hubert veerdigt den heer Stevens af, om het departement van nijverheid en arbeid op 't congres te vertegenwoordigen. Minister Helleputte zal maandag persoonlijk tegenwoordig zijn. Verscheidene personen, onder meer, president Schollaert en de heer Francotte lieten zich verontschuldigen.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 8 AUGUSTUS.

LANAYE. — DROEVIG ONGELUK TE GRONSVELD. — In het naburig Gronsveld (Hol. Limb.) heeft een droevig ongeval plaats gehad.

Mre H., pachters, had een meisje van 10 jaren aangehouden der echtgenooten Nickx, van 's Graven-Voeren, hebbende zes kinderen.

Het kind werd best verzorgd en was weldra eigen op de pachthoeve en omringd van talrijke kameradjes.

Woensdag namiddag speelde het kind op het pachthof. Opeens klom een schot, men ging zien en vond het kind dood in eene kamer der koechten. Neffens haar lag een geweer dat de koechten gebruikten om op de vogels te schieten en het kind had de volle lading in het hoofd ontvangen. Het was onkennelijk.

Later. — De justitie onderzoekt nu of het meisje soms niet doodgeschoten is door eenen misdadiger. Er schijnt er twijfel te bestaan, of het noodlottig schot met de buks die in den stal achter de deur stond, wel met dit wapen is toegebracht.

De grond was bedekt met bloedspatten; stukjes hersenen lagen tot op 10 m. afstand van het lijk. Enkele steentjes, bedekt met bloedspatten, een zwart haarstijp, dat op een 5tal meters van het lijk lag, stukjes hersenen en stukjes van den schedel zijn in beslag genomen.

VACANTIETIJD IN DE LIMBURGSCHEN KEMPEN. — Omtrent 1870 « ontdekten » eenige schilders, waaronder de vermaarde Coosemans, dat Genck een zeer lief oord is; kort daarna « ontdekten » eenige geneesheeren van Brussel dat de lucht van Genck allerbest is voor de inwoners van de steden, die te veel gestudeerd... of te goed geleefd hebben, en zoo werd Genck een vermaard dorp, dat ieder jaar door een getal vreemdelingen bezocht wordt.

Stillekens aan hebben de vreemdelingen den weg van andere Limburgsche dorpen leeren kennen, en nu vindt men in de Kempen talrijke gemeenten, waar de heere en dames uit de groote steden eene aangename rust komen zoeken gedurende den vacantielijd. Degenen die eens in de Kempen geweest zijn, komen er gewoonlyk de volgende jaren terug; ten eerste omdat het er goed en schoon is; ten tweede, omdat men er goedkoop leeft.

Dit jaar verwachten de Kempische hotelhouders een buitengewoon groot getal reizigers: zij voorzien dat talrijke vreemdelingen die naar de tentoonstelling van St-Truiden zullen komen, de gelegenheid zullen te baat nemen, om kennis te maken met dat Kempenland, waarvan tegenwoordig zooveel gesproken wordt, en dat weldra een der rijkste streken van België zal worden. Dat de vreemdelingen maar afkomen, zij zullen goed onthaald worden.

— Onze priesters en de geuzenlasterspers. — Woensdag heeft onze rechtbank uitspraak gedaan in het tweede proces tot eerherstelling, dat de E. H. Van Swijgenhoven, pastoor van Diepenbeek, genoodzaakt is geweest in te spannen tegen het liberale blad van Hasselt *De Toekomst van Limburg*.

Dit blad had namelijk den hooggeachten priester, gansch ten onrechte, beticht van Zondags op den predikstoel zijne parochianen aan te zetten om bestellingen van ineststoffen en veevoeder te doen bij den Boerenbond, dit niet ten voordeele van den boer maar wel van eenige groote katholieke heeren; van procenten te trekken op die bestellingen; een handeldrijvende Pharizeer te zijn en den Tempel des Heeren te herscheppen in eene handelsbeurs.

De rechtbank acht dit artikel hoogst eeroovend, veroordeelt den uitgever *De Toekomst van Limburg*, een afkooksel van het *VRIJE VOLK*, tot 2 inlasschingen van het vonnis in zijn eigen blad en tot eene inlassching in twee andere nieuwsw-bladen, tot betaling van 100 fr. schadevergoeding aan den aanlegger en tot al de kosten.

Officieele akten.

Bij koninklijk besluit van 16 Juli 1907, is het burgerlijk kruis van 1° klas verleend aan den eerw. heer Noelmans, Paul-Huibrecht, bestuurder van het St-Jozefs-college, te Hasselt, ter belooning van de diensten door hem in het onderwijs bewezen gedurende eene loopbaan van ruim vijf en dertig jaar.

— Bij Koninklijk besluit van 23 Juli 1907, is 't burgerlijk kruis van 1° klas verleend aan den heer Cartuyvels (M. G. C.) lid der kamer van Volksvertegenwoordigers, burgemeester der stad St-Truiden, gewezen vrederechter, gewezen lid der bestendige afvaardiging van den provin-

cialen raad van Limburg, als belooning der diensten door hem bewezen gedurende eene loopbaan van meer dan vijf-en-dertig jaar.

— Bij Koninklijk besluit van 15 Juli 1907, wordt eene toelage verleend van 14,189 fr. aan de stad St-Truiden, om ze te helpen in het betalen der onkosten veroorzaakt door 't uitvoeren van gezondmakingswerken.

De Gouverneur der provincie Limburg, brengt ter kennis der personen die het inzicht zouden hebben zich aan te bieden voor den *Middenrij* in den zittijd van October-Novemb. voor het bekomen van wettelijke Academische graden, dat zij zich te dien einde kunnen doen inschrijven op het provinciaal Bestuur te Hasselt in de bureelen der 1° afdeling van al maandag 2 tot donderdag 12 September aanstaande, inbegrepen.

Provinciale Tentoonstelling te St-Truiden.

De abonnementen van 5 dagen op den ijzeren weg. — Waarschijnlijk zal het getal groot zijn van degenen die van hunne reis naar Sint-Truiden willen gebruik maken, om de steden en fraaie vlekken van Limburg te bezoeken. Wij meenen dus onzen lezers plezier te doen met opnieuw hunne aandacht te trekken op de abonnementen voor 5 dagen, die geldig zijn voor heel het land en slechts 11,75 fr. in derde en 20,50 fr. in tweede klas kosten.

— DE TUINBOUWFEESTELIJKHEDEN. — Elke week brengt ons een nieuwsoortig feest aan. Het Komitee heeft zich waarlijk moeite gedaan om een uiterst atwisselend programma samen te stellen.

Laatsteleden zondag was het de Tuinbouwkunde in hare veelvuldige uitingen en iedereen was van gevoelen dat zij bijzonder gelukte.

Tusschen de personen, die het meeste tot dien bijval door hunne bijzondere voortbrengselen hebben bijgedragen, dienen er genoemd te worden de Heeren Jacob Makoy, Nizet en Straps van Luik; Claes van Vinalmont; Arkens, Derwaen Amedée Vroonen van Tongeren; Claes-Vreven en Michiels van Hasselt; Henriouille van Bovelingen, den Bestier van het Krankzinnigengesticht van Ziekeren; Clavier, Surinx en Van Heer van Sint-Truiden, zonder daarbij te vergeten de zendingen van Ghuymsmans van Putte, en van Mevr. de Barones de Beekman.

De begrafenisdienst van M. JEAN-MATERNE VANDENREYDT dat gedaan worden in O. L. Vr. kerk, woensdag 7 augustus, om 10 1/2 ure. De verwanten en vrienden worden vriendelijk verzocht dit bericht als eene uitnoodiging tot den lijkdienst te aanschouwen.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — De bestuurder van een groot hotel der Anspachlaan deed Vrijdag het maandelijksche nazicht van het zijnerwerk en beyond dat er sinds de vorige maand niet minder dan 210 stuks verdwenen waren, Bij de vermoedelijke dader werd eene huiszoeking gedaan, doch zonder uitslag.

— EENE KOLOSSALE BEDRIEGERIJ. — Men herinnert zich 't gerucht dat de zark der ontvreemde spoorwegkoopeus gemaakt heeft.

Er is thans eene naamloze beschuldiging uitgebracht van bedrog, bedreven door verschillende leveraars van den Staat en ten nadeele van verschillende ministeriele departementen.

Een raadsheer van het Beroepshof is gelast geworden een onderzoek te openen over eene zaak waarin een handelaar van Laken betrokken is. Er is kwestie van eene belangrijke levering kolen aan de soldatenschool.

Een sergeant die gewonnen was door de smokkelaars, zou medeplichtig zijn, alsook eene maakbe van het belanghebbend ministerie.

Er zouden in plaats van 180,000 kilos kolen, enkel 120,000 k. geleverd zijn.

AARSCHOT. — SCHRIKKELIJK TREINONGELUK. — Maandag morgen is een tweede klas rijtuig van den trein die om 7.41 ure uit Antwerpen vertrekt, te Aarschot onruggeld en omgeslagen.

In het rijtuig zaten 39 reizigers. Onder dezen werden 8 personen er gewond onder het gebroken rijtuig uitgehaald.

Meijuffer Michiels, van Scherpenheuvel, is aan de bekome wonden bezweten.

Het ongeluk is veroorzaakt door het breken eener as van dat rijtuig.

Reeds te Diest had den machinist geklaagd dat de trein zoo moelijk liep, en te Sichem had hij een ander machien gevraagd, meenende dat het een ander machien gelegen was.